

ZOMBOR és VIDEKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 166 szám, Falcione-féle ház.
Kiadóhivatal:
Obl át Károly könyvnyomdája, Kossuth Lajos-utca.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Nemzetünknek: Eg. sz. ávre 8 kor. Félévre 4 kor. Egy negyedévre: 2 kor.
Nemzetünknek minden csoporthoz és osztályhoz.

A trónörökös házassága.

Lezajlottak a nagyközjogi viták. A kormány álláspontja nagy diadalt aratott. Szilvágyi Dezső argumentumai hatalmas selylyal estek a mérlegbe.

Ugy törvényeink, mint Deák Ferencz is számos alkalommal hivatkozott az 1723: I., II. és III. törvénycikkre, számos alkalommal hivatkozott ezen határozatra is, de hol annak egyik, hol annak másik kifolyását, hol a harmadikat említette fel, a nélkül, hogy ezekből a nyilatkozatokból szabad volna igazságosan — az ő emléke iránt igazságosan — következtetni, hogy a föl nem említett tartalmat, következményt és kifolyást tagadta volna. Így pl., 1860—61-ben az első feliratban azt az értelmet és azt a következtetést emelte ki Deák Ferencz, hogy a feloszthatatlan és elváthatatlan birtoklás a Magyarország és Ausztria közti kapcsolatra teendő. Mikor Révész Imre a pragmatika szankció elnevezés iránt vitát kezdett, akkor Deák Ferencz arra is kitért és mint magában értendőt, — és hogy miért magában érte-

tendőt, majd azt is meg fogom mondani — fölemlíti. »Kimondották továbbá, mind Magyarország-ra, s a magyar korona országaira, mind az örökös tartományokra nézve együtt és viszonyosan, az elválaszthatatlan és feloszthatatlan birtoklást.« Együtt mind a kettőre kapcsolatosan.

Erre az első felíratra jött az a bizonyos királyi leírát, a melyben a kancellária oly következtetéseket von és oly állításokat tesz ezen kifejezés értelmére, a melyre nézve röviden fölemlítem, hogy mik voltak azok. Azt mondja ez a királyi leírát: „Három százados közös uralom és közösen átélt események által Magyarország birodalmunk egyéb országaival sokkal szorosabb viszonyba lépett, semhogy azt pusztá személyes uniónak tekinteni lehetne. Ez a szorosabb viszony az 1729. I. H. t. cz. minden szavában ki van jelölve és félreismertethetetlenül igazolva.“ Es utal rá, hogy mi ez a szorosabb viszony, e mely meg volt állapítva ezen kifejezések által, azok a központi kormányra utalnak, a melynek hatásköréhez Magyarországot és a többi tartományokat közösen átélt ügyek minden elintézése jogilag tartozik. Kimondja azt, hogy közös kormányzásnak kell lennie a két or-

szágra nézve, hogy a pénz- és hadügyek, beleértve az összes indirekt adókat is, ezen közös kormányzás alá tartoznak. Most jön azonban a második felirat. A második feliratban ezen értelmezés ellen száll sikra Deák Ferencz. En passant, a vezetésben említi azt, hogy azon szavakban a Magyarország és Ausztria közötti kapcsolat csak a közös és elváthatatlan birtoklásra van megállapítva, minden ebből vont egyéb következtetés hamis és a törvényekkel ellenkezik. És ezt hosszasan bizonyítja. Elég időznem az ő nézetére csak azt a kifejezést, „a szétválaszthatatlanság és a feloszthatatlanság egyedül a birtoklásra volt megállapítva. Ebből az országlás formáját, a kormányzás ugyanazonosságának egységét annál kevésbé lehet következtetni, mert Magyarország függetlensége, különválása világosan ki volt mondva.“ Tehát ugyanazon nézetet nyilatkoztatta Deák Ferencz akkor is, hogy a monarchia két állama közötti kapcsolatra kiterjed a felbonthatatlan és elválaszthatatlan birtoklás. Most következett be az, a mit az eredmény mutat, a bizonyos tudós munka a mely arra iratott, hogy a kancelláriának ez a közjogi álláspontja tudományos igazolást nyerjen. Erre a tudós munkára jött Deák Ferencz azon felelete,

A „ZOMBOR és VIDEKE“ TÁRCZAJA.

* Úszó ravatal.

A Z. és V. eredeti tárczája.

Írta: Jámbor Béla.

Férséges, eszűndes nyári éj van.

A tiszta, sötétkék égbolt miriárdnyi csillaga, enyhén ragyogó fényvel rajza a körül a holdat, mely szelid sugaraival nappali világosságot hint a szunyadvó, néma földre. — A magasztos, megható eszűndet mi sem zavarja; a legparányibb féreg is meghúzta magát, még a tücsök czirpelése is elnémult, mintha valami sejtelem, valami előérzet fojtotta volna el benne az egyhangú éji danolást. — A falevél sem rebben, — minden olyan eszűndes, olyan kihalt. — A partot szegélyző buja lombozatu fűzfák, kísérteties árnyat vetnek a zajtalanul tova rohanó óriási víztömegre, melyen a hold szelid

fénye is megtörik, csupán a folyó közepét borítja be ragyogó ezüstleppellel, megszű, hosszan, a meddig a szem csak el lát.

Sehol semmi! — Csak a csillagos, holdfényes égbolt, a sötétlő, néma fák, nesztelen bokrok és az az ezüst fodorzatu, zajtalanul tovahömpölygő folyó, mely mintha félné, rettegne megtörni csak egy halk csobbanással is, ezt az áhítatos szent eszűndességet . . . .

De imo, nézd csak . . . mi az ott? . . . ott, fent a hajlatnál . . . egy fekete pont a víz ezüst csillagos tükrén . . . Tán valami kimosott fa-tövek, vagy valami más? . . . de nem! . . . itt van már . . . irgalmas Isten! . . . egy ember-fő! . . . A hold rémesen világítja meg azt az amugy is holtsápadt arcot. Semmi nyoma sincs rajta a szenvedésnek: csak az ajkak vannak göresösen összeszorítva s a félig lezárt pillák alól, mintegy megbé-

kéltlen tekintenek a megtört fényű szemek a csillagos égboltra. — Egy ifju ember teteme az. — A sápadt arczról, melybe csapzottan lóg a dus szőke haj, s a pelyhedző ajkáról itélve, még alig érhetett meg húsz tavaszt. — Gyorsan ragadja magával az ár, szinte félre rohan tova zsákmányával, mintha attól tartana, hogy kiragadják hullámkarjai közül azt a kiszendvedt élettelen porhüvelyt. — Az ezüstös apró fodros hullámok mintegy enyelegni látszanak azzal a merev sápadt arccal, melynek olykor át-átesapnak, pajzsan játékok őrve vele s mintha azt susognak neki, hogy a mienk vagy, a mienk örökre! Eljöttél, felkerestél minket, milyen szép volt ez föléd! s mi szorosan átölelve téged levitünk oda a mélybe, kitéptük belőled a kint, a fájdalmat, megszabadítottunk a földi gyötrelmekről s te most boldog vagy, boldog vagy velünk együtt! . . . Ugy-e, most már senmi

Tisztogasd szájadat és fogaidat naponta reggel és este a legjobbnak elismert

MENTHOLOS

szájvízzel és fogporral, akkor fogaid szépek és egészségesekek maradnak!

Szájvíz üvegeje 1 kor. 20 fill., a fogpor doboza 1 korona.

Kapható: **TÁRCZAY ISTVAN** gyógyszerüzében Zomborban, Kossuth-utca.

a mely pregnansan mind a három irányban meghatározza az elválaszthatatlanság és felbonthatatlanság elvét. Jöttek azután az események; nemzet és király a kibékülés útjára léptek és a 67-es bizottságban, a mely a közös érdekű viszonyok szabályozására törvényjavaslatot dolgozott ki, ez az elválaszthatatlan és felbonthatatlan birtoklás elve is, a melyet a pragmatika szankezió megállapított tárgyalás alapját képezte, de úgy, hogy annak az az értelme s az a kifolyása, hogy az uralkodóház azonossága által a monarchia két állama között is az elválaszthatatlan és felbonthatatlan kölcsönös birtoklás elvét megállapítja, kétely és vita tárgyát sohasem képezte. Ez a tétel, ez az értelmezése a pragmatika szankezióának a mely a Deák Ferenczé.

Ez az értelme a pragmatika szankezióának vitás sohasem volt. A volt balközép és a Deák-párt között a különbség ott kezdődött, hogy ebből az elvből minő következtetéseket lehet, vagy nem lehet húzni. Ha ki ebben kételkedék, azt utalom azokra, a miket a 67-es bizottságban, a melynek tárgyalásai ismeretesek és közzé vannak téve, Deák Ferencz mondott, midőn arról a tételről a javaslatnak szólt, a mely azt mondja: megállapítván ez ünnepléses alapszerződés a Habsburg-ház nő ágának trónöröklési jogát, kimondotta egyszersmind, hogy azon országok és tartományok, a melyek a megállapított öröklési rend szerint egy közös uralkodó alatt állanak, — t. i. az osztrák és magyar állam együtt — „felszólhatatlanul és elválaszthatatlanul együtt birtoklandók.” Azt mondja: „A ki a pragmatika szankeziót, vagy, ha úgy tetszik, az 1723. I. és II. törvényezikket olvasta, az arról nem kételkedhetik, hogy ez szóról-szóra benne van.” Ez tehát szintén elég. Azután tovább megy „nem is ez a vitás köztünk”, — t. i. ő közöttte és a

bizottság kisebbsége közt — „a megtámadás, a melyet a bizottság kisebbsége a javaslat ellen intézett, a következtetés ellen van intézve, azon következtetés ellen, hogy e határozottan kimondott elv folytán a közös és elválaszthatatlan birtoklás folytán a közös bizottság és annak együttes erővel leendő védelme és fenntartása oly közös és bizonyos kötelezettség, mely egyenesen a pragmatika szankezióból származik.” Vitás soha nem volt a pragmatika szankezióának ez az értelme, annyira nem volt vitás, hogy akit érdekel, olvassa el azt a különvéleményt, a melyet a 67-es bizottságban kisebbsége ebben a tárgyban mond. „Azon kapcsolat, mely egyrészt a magyar korona országai, másrésztől ő felségének többi államai és tartományai között jogilag fennáll a pragmatika szankezió, az 1723. I. és II. t. cikkben alapszik. E szerint a magyar korona országai és ő felségének többi országai és tartományai között semmi más kapcsolat nem létezik, mint az uralkodóháznak azonos sága és az arra alapított közös és elválaszthatatlan birtoklás. A pragmatika szankezióának az az értelme, hogy a Magyarországi és Ausztria között elválaszthatatlan és feloszthatatlan birtoklás elvét megállapítja, soha, még az akkori ellenzék és a Deák-párt között sem volt vitás.

Városi dolgok.

Széll Kálmán, a budapesti kereskedelmi kamara jubileuma alkalmából tartott banketten elmondott tószójában azt mondotta, hogy a modern állam csakis úgy fejlődhetik, ha erős gazdasági alapokra van fektetve. Ez erős gazdasági alapok pedig természetesen az ország és társadalom összes gazdasági tényezőinek állandó funkcionálását kívánják. Ez az állandó működés, ez a megszakítás nélküli funkcionálás pedig csakis akkor lehetséges, ha az ország

és a nemzet minden gazdasági tényezője és minden gazdasági erőforrása között meg van az összhang, a mely nélkül nincs fejlődés.

Az ország miniszterelnökének a szavait a mi speciális zombori viszonyainkra alkalmazva: erős gazdasági alapokról azok szükségességéről különösen városi háztartásunkban beszélhetünk. Zombor nagy beruházások és kiadások előtt áll. A villanyos világítás előttünk álló költségei, az aszfaltozásnak még ki nem fizetett terhei, valamint számos egyéb kérdések nagyon is kívánatosak és fontosak teszik előttünk azt, hogy összes gazdasági tényezőink állandóan és jól funkcionáljanak.

Ennek a megfelelő funkcionálásnak pedig első feltétele, hogy minden erőforrás között meg legyen ez az összhang, a mely nélkül nincsen fejlődés.

Vajjon megvan-e nálunk ez a szükséges összhang? A megoldandó feladatok nagysága és a városi ügyek elintézésére hivatott polgárok pontos kötetlenségjelöltése, lelkiismeretessége közönséges. Ebben a tekintetben a legutóbbi kegyűri közgyűlésre utalok. A város hivatalnokaival együtt 17-én voltak jelen. Ez a szám is csak az ülés vége felé: megfelelő beharangozás után éreztet el. Ilyen érdeklődés mellett városi ügyeket komolyan intézni nem is lehet. A város törvényhatósági bizottsági tagjaitól elvárható mindenki, hogy akkor a lelkiismeretességet és törekvést tanúsítsanak, hogy legalább a közgyűléseken jelenjenek meg. A köteletségjelöltésnek az a minimuma.

A kinek lelkében nincs meg a közügyek iránt való lelkesedésnek és érdeklődésnek a megfelelő mértéke, az álljon félre és ne legyen akadálya a város boldogulásának. A köteletségjelöltés egészséges érzelme nélkül nincsen jóra-

sem fáj! — susogják tovább az ezüstös habok. — No, ne légy olyan komoly, olyan hallgatag! Vagy busulsz, bándokod még? . . . O, ne félj, találkozni fogsz még hosszú utadon hozzád hasonló ifjakkal, ifjú szép leányokkal, édes asszonyokkal, kiknek az arcára fagyasztottuk az utolsó mosolyt és fennakasztottuk a fájdalom sőhaját. — Találkozni fogsz aggokkal, nyomorékokkal, selyembe, bársonyba bujtatott gazdagokkal és rongyokba burkolt, éhségtől agyongyórtott nyomorultakkal, kik mind ide közénk menekültek, megváltást, enyhet és örök nyugalmat keresve. — S ezek mind, mind elmondják a földi élet titkait, gyönyöreit és kínjait; — elmondják a maguk szenvedését, fájdalmát, kétségbeesését, elmondják, hogy mi hozta őket közénk s mindannyia egy és ugyanazt mondja: a szabadulás! . . . És mi részvételt, ah! de sokszor iszonyodva, undorral hallgatva a ti földi életek nyomorúságát, aljasságát, szeliden mossuk le a arcukról az életküzdalem verőjétékét és ők megnyugosznak, elfelejtik a tengernyi kínt, a fájdalmat, ölelő hús karjaik között s örömmel követnek bennünket le a mélybe és rohannak velünk tova az örök megsemmisülésbe, egy párányi nyomot sem hagyva maguk után.

— Látni fogsz angyalareű szőke és barna babákat, kisdedeket, kiket a véletlen, vagy a földiek gonoszsága, szivtelensége hoz hullámok keblünkre és mi szeretettel, édes danát danolva öleljük magunkhoz azokat a szegény kis angyalkákat. — Milyen kedvesek, milyen édesek ők és milyen hamar megszeretnek bennünket! Egy rövidke ránk, egy elhaló sikoly s mosolygó arcocskával szállnak alá a mélybe!

Anyám! — ezt sikoltja majd' mind egyik, ez az ő bucsu sőhajuk, ezed valának meg a földiektől. — Az édes anyja: az ő mindenük, ahhoz ragaszkodnak a legforróbban, azt szeretik ártatlan kis szívük egész melegével még akkor is, mikor az édes anyja, önmaga tépi le kebléről és dobja közénk, hogy vagy a nyomort ne érezze az a gyermek, vagy, hogy könnyelmű, ledér életének ne legyen útjában: az azért mégis az ő utolsó gondolatuk: az édes anyja! . . .

És az ezüstös, csillogó hullámok, tovább susogtak az ifjának. — Most pedig regdél el a te szenvedésed történetét. — Mi készített tégedet közénk menekülni? Vagy talán orozva, gyilkos módon löktek karjainkba, avagy önmagad váltál meg a földi körtől, köztünk keresve menekvést, szabadulást? — És miért? Tán gyilkoltál,

raboltál, vagy más ocsmány bűnt követél e el és a földi igazság elől menekültél ide? . . . Nem, ez nem lehet, hiszen oly fiatal vagy még, hogy a te lelked még nem lehetett annyira romlott. — Szerelmedben csalódtál e tán, ily ifjan! . . . hűtlenné lett az, a kit ifjú, lángoló lelked egész hevéllel szeretted, imádtad? — Vagy tán a nyomor, az éhség fűzött tégedet a mindent megváltó halálba? . . . Van e valaki, a ki megsirat, a ki könyek közt áldva említi nevedet, emlékedet? . . . Van e édes anyád? . . .

Erre a kérdésre az a merev arc mint ha fájdalmasan megrándult volna. — Az ezüstshullámok pedig összesűgtak: a nyomor, a nyomor! . . . édes anyja van neki! . . . és enyelegete nyaldosták körül az a megüresedett szemű, élettelen sápadt arcot.

. . . Akad e irgalmas lélek, a ki szertel földbe teszi a boldogtalant, avagy az örvény iszapos mélyébe rántják a csillogó, susogó hullámok, hogy soha többé felszínre ne kerüljön? . . . A hullámok hallgatnak, nem felelnek. . . .

. . . Magasztos, szent csöndesség van! . . . Az úszórovatal pedig nesztelenül viszi tovább az ifjú tetemét, a néma, csillagos éjben. . . .

való törekvés, szárnyaszegetten hull alá a jobbák igyekezete: nincs erő küzdeni.

En előttem Zombor város káprázatos képe lebeg. Csillogó, csodás körvonalakban látom városunkat a jövőben. Bizton hiszem, hogy városunk hatalmas arányokban fog kifejlődni, emelkedni. Ennek a boldogulásnak első feltétele azonban: a város polgárainak kötelességteljesítése és lelkesedése.

Lebegjen mindannyiunk előtt a város jövő nagyságának eszménye, a melynek a hazafiasságból, a szabadságból, a kultúrából és a gazdasági jólétekből kell megalkulnia.

Ebben a tekintetben kövessük Szabadka példáját. Szabadkán egyik közintézmény a másik után emelkedik. Hol a város, hol a társadalom hoz bámulatos áldozatokat. Vasárnap a »Fehér Kereszt« helyez a humanismus oltárára akkora ajándékokat, hogy méltán kell fel csodálatunkat. Ozv. bajnai Vojnics Lukácsné úrnő védnök helyettes és a szabadkai előkelő hölgyvilág fáradhatlan munkálkodásának köszönheti Szabadka városra, hogy a »Fehér kereszt gyermekmenhely« név alatt elgyengült és megbetegedett szegény gyermekek befogadására és ápolására házat emel. Szabadka város hölgyei és polgárai mindenütt ott vannak az alkotás, a létesítés, a lelkesítés és buzditás terén. A gyermekmenhely minden tekintetben érdemes a megtekintésre. Csupa csin és jóízűl és erősen reával azokra a gondos kezekre, a melyek a szegény szenvedő gyermekek számára össze állították. Zombor emberbarátai nagy gyönyörűségre fognak felni, ha a vasárnapi megnyitó ünnepségre átrándulnak Szabadkára.

Szabadka a szünügyterén is megelőzött bennünket. Nemrég megemlekeztünk e lap hasábjain arról, hogy a város szünügyi bizottsága is foglalkozott Fesztelicsnek azzal a javaslatával, a mely szünkerületek felállítását ajánlja. Fesztelics ebben az ügyben kedden Szabadkára érkezett. Nagy lelkesedéssel fogadták. A megtartott értekezlet kimondta, hogy Újvidékkel alkot szünkerület.

Amennyiben kellemetlen reánk nézve ez a határozat, mert Újvidék az a város, a melynek színházi igényei Zomborral karöltve lennének leginkább kielégíthetők. Reméljük, hogy a szabadkai határozatba Újvidéknek is lesz beleszólása. »Ez pedig csakis a mi javunkra fog szólhatni.«

Szünügyi viszonyok.

A Bajai Hírlap és a Bajai közlöny reflektálnak arra a cikkünkre, a melyben azt állítottuk, hogy hátrányos városunk szünüzetére nézve, az, ha Bajával közös direktort tartunk. A Bajai Hírlap vezércikkében ezeket mondja.

„Mint föntebb kifejtettük, szünügyi állapotaink tényleg gyökeres eformra szorulnak, de semmi esetre sem szorultunk rá a zombori közvélemény moráljára; — mert mindazt, a mit ők a szemünkre lobbantának, mi ép oly mértékben mondhatjuk el nekik. Erősen hiszszük, hogy éppen Zombor volt a „koloncza“ a mi nyakunkon és bizunk benne, hogy éppen a tőle való elválás fog nekünk impulzust adni arra, hogy ebben az irányban nagyobb szabású akcióz kifejtjessék. — A mi a

zomboriak másik vádját illeti: hogy nálunk egy jó szünüzetünk fenntartására biztosítva nincs, — azt a legekeltésabban ezáltalja meg maga Deák Péter, a ki — ugyancsak a hivatkozott zombori sajtó szerint — zombori szünügyi bizottság legutóbb tartott értekezlete elé azt a kérelmet terjesztette, miszerint december végén a társulatot meg akarja osztani: „hogy Baján is játszassék“, — és tudtukkal Baján is jart ezen e céljának megvalósítása érdekében.“

„Sok még a tenni való ebben az irányban, de nem esalódnak, ha kifejezzük azt a reményiségünket, hogy műpártolóinknak jól ismert tetteire és áldozatkészsége ezúttal sem fog cserben hagyni.“

Ezekre az a megjegyzésünk, hogy a mi cikkünknek nem az volt a célja, hogy a bajaiaknak oktatásokat adjunk. Mi csak azt az egyszerű tényt akarjuk konstatálni, hogy Bajával való viszonyunkból reánk csakis hátrány származott.

Aból, hogy Deák Péter a zombori szünügyi bizottság elé azt a kérelmet terjesztette, miszerint december végén a társulatot meg akarja osztani: „hogy Baján is játszassék“, és hogy Baján is jart ebből a célból: hogy a legkevésbé sem következik az, hogy Baján egy jó társulatnak fenntartása biztosítva van. Deák Péter ideit társulata a zombori igényeket kielégíti. Jó vidéki társulat. Megosztani, vagy belőle valamit elvenni anélkül az érteke nullává ne váljék: nem lehet. Ha a zombori szünügyi bizottság beleegyezett volna abba, hogy Deák Péter szünüzetét „megossza“, akkor Baja nem elsőrendű társulatot tartott volna el december végén, hanem: valóságos kocabandát, a minőt még az ellen-ségeinknek sem kívánunk.

Elismerjük a Bajai Hírlappal együtt, hogy „sok még ebben az irányban a tenni való.“ Most a megfelelő szünü kerületek csillagzatában haladunk. Bajának is, Zombornak is az lesz a szerencséje, ha megfelelő szünükerületbe kerül.

Hírek.

* **Kinevezés.** A király Bogáromy János szabadkai törvényszéki bírót a VII-ik fizetési osztályba sorozott törvényszéki bírák létszámba nevezte ki.

* **Hangverseny.** Szombaton 17-én lesz a felső kereskedelmi iskola ifjuságának hangversenye, mely iránt városzerte nagy az érdeklődés. Az ifjuság személyesen hívta meg a közönséget. Külön meghívotk tehát nem bocsátottak ki, csak a következő programot: Zombor szabad kir. város felső kereskedelmi iskolájának ifjusága 1900. évi november hó 17-én, a „Vadászkürt“ szálló termeiben az iskola javára táncmulatsággal egybekötött hangversenyt tart. Belépő díj személyenként 2 korona. Felülfizetéseket — a jótékony ezéla való tekintettel — köszönettel fogad és hirlapokban nyugtaz a rendezőség. A hangverseny este 8 órakor kezdődik. Jegyek előre válthatók Kollár József könyvkereskedésében, s este a pénztárnál. A hangverseny műsorozata: 1. Török Induló, Eilenbergtől; előadja az ifjusági zenekar. 2. Felolvasás; tartja Prokopy Imre tanár. 3. Edes hazám; ének Thern Károlytól; előadja az ifjusági zenekar. 4. Fogoly lengyel; költemény Csengey Gusztávtól; szavalja Goldfahs Elemér középső o. t. 5. Rákóczy Rodostóban; melodráma, szövegét írta: Váradi Antal, zenéjét szerzette id. Abrányi Kornél. Szavalja Kis Antal, középső o. t., zongorán kísérő Kakas Béla középső o. t. 6. Az obstitos látogatása Ferencz császárnál; költemény Garay Jánostól, szavalja Gärtner Benedek, felső o. t. 7. Hármás; Weber: „Büvös vadász“ című dalművéből, előadja; zongorán Kakas Béla, középső, harmoniumon Walter Kál-

mán, felső, — s hegedűn Neugebauer Ernő, alsó o. tanuló. 8. Népdal egyvelegi előadja az ifjusági énekkar.

* **Dalestély.** A zombori kaszinó egyleti dalárda amint már multi számunkban megírtuk, szombaton este a polgári kaszinóban tartotta meg ez évi harmadik alapszabályszerű dalestélyét. A műsor minden egyes pontja általános érdeklődést keltett. A dalestély a kaszinó egyleti dalárda zenekara által eljátszott Bellini Norma nyitányával vette kezdetét. A dalárda férfikara Kovácz E. „Suhog a szél“, Watt „A köny“, és Horváth Akos dr. „Szerenádja“ énekelte. Marshall Béla és dr. Kneifel István „Bethoven „Larghetto de la Symphonie“ című zeneművét adták elő zongorán és harmoniumon, lendületesen. Sztrilich Béla a „Cylinder“ című víg monologot adta elő. Előadás nagy tetszést aratott. Az előadás után az ifjusági táncra perült és feszelen vig kedvel jártak hajnalig.

* Esküdtészeki tárgyalások.

A zombori kir. törvényszék, mint esküdt-bírószágnál — a már említettekkel kívül — még a következők lesznek megtartva folyó évi november hó folyamán és pedig november hó 26-án szándékos emberölés büntetének kísérletével vádolt, szabadlábon levő Malszky Györgynél szül. Tatity Katalin; november hó 28-án szándékos emberölés büntete miatt vádolt, fogvale-vó Blechl Menyhért elleni ügy; november 30-án szándékos emberölés büntete miatt vádolt fogvale-vó Krivokutya György és Radivojev (Mriganov) Mladon elleni bűnügyekben.

* **Választás.** Baja város törvényhatósági bizottsága folyó hó 8-án néhai Zichy Ferencz gróf helyébe a katolikus autonómiai kongresszusra egyhangulag Lattinovits Pál országos képviselőt választotta meg.

* **Agárverseny.** A Bács-Bodrogh vármegyei agárász egyesület a szabadkai ugarokban folyó hó 10-én szombaton reggel 8 órakor tartotta idei agárversenyt, mely azonban a nagyszámu nevezések folytán nem fejeztetvén be, vasárnap folytatták. Az agárversenyekben Zomborból Fernbach Károlyné, Szakáll Margit, Szemző István, nagybirtokos, Fernbach Károly, Fernbach János, Szemző Károly, hodásági főszolgabíró, Roheim Károly és ifj. Szemző Gyula jelentek meg. Oriási közönség jött össze a verseny helyszínén. Negyven pompásbunnál pompásabb fogat és 30 lovas tartkította a látványt. A versenynek pompás idő kedvezett. Összesen 26 agár lett nevezve és pedig a következő tulajdonosok által: Fernbach Károly „Klári“, „Snapsz“ és „Rámpás“. Leibach Antal „Virgone“ és „Hátha“. Dr. Gajary Béla „Sürgöny“. Kovacsich „Baba“. Báró Vécsy Aloncz „Parmazán“, „Szarkapál“ és „Kukoricakapál“. Fernbach János „Csipke“. Pilszanovich József „Makra“ és „Jutka“. Vojnich Simon „Boxer“ és „Contes“. Vojnich Béla „Sólyom I.“ és „Holló“. Vojnich Elemér „Gunár“. Vojnits Pista (Gáborfi) „Futár“. Roheim Zsigmond „Tókió“ és „Sólyom II.“ Szemző Károly „Szoritsd“ és „Fözde“ és „Kerüld“. Leibach Keresztély „Gyöngyös“ és „Bérci“. — Sorshuzás utján az első összevetés következőleg etjett meg: Szoritsd — Makra. Szarkapál — Futár. Kerüld — Contes. Baba — Rámpás. Parmazán — Snapsz. Gyöngyös — Tókió. Jutka — Sólyom II. Virgone — Kukoricakapál. Sólyom I. — Klári. Boxer — Csipke. Sürgöny — Hátha. Holló — Bérci. Fözde — Gunár. Ezen agarak közül 20 letört, fennmaradt 6 agár és pedig: Makra, Szarkapál, Contes, Gyöngyös, Csipke és Gunár. A versenydíjak, első díj: arany serleg; második díj: ezüst serleg. A verseny nagy érdeklődés mellett folyt le és az első díjat apatini Fernbach János nagybirtoko-

„Csipke“ nevű agara nyerte meg. Verseny után táncmultság volt a Pest szállóban. A 2000 koronás „Vándordíj“ elnyeréséért a versenyt folyó hó 25 én Szabadkán tartatik meg. A „Vándordíj“-at vedi Lebach Antal „Virgóné“ nevű agara.

* **Ékszerlopás.** Moholon nagy ékszerlopás történt néhány nap előtt. Thority Pál földbirtokos házában. Elloptak egy arany órát, arany nyakláncot arany pénzekkel, arany láncot és gyémánt karsókat mintegy 2000 korona értékben ismeretlen tettesek. Szombaton délután valami Csorvok Milán nevű sándori ember a szabadkai piacon egy arany órát és egy arany karsókat árult, figyelmeltették a rendőrséget és el is csípték az atyafit. A megmotozás előtt a rendőrszobában a papírosban levő ékszereket eldobni akarta de észrevették. Csorvokot egyelőre előzetes letartóztatásba vették, míg büntársai megkerülnek, akiket a moholi esendőrség nyomoz. Ma 2 esendőrről el is vitték Moholra a további nyomozás megejtése végett.

* **A ragadós állati betegségek állása Bács-megyében október 30-án.** Takonykór és bőrféreg: bácsalmási j. Bácsalmás 1 u., kulai j. Kuczora 1 u., Uj-Verbász 1 u., németpalánkai j. Német-Palánka 1 u., topolyai j. Bajsa 1 u., Kis-Hegyos 1 u., Paesér 1 u. Juhhimlő: bajai j. Bikity 1 u., Csatalja 1 l. Rühkór: apatiní j. Priglevecza-Szt. Iván 1 u., óbesei j. Petrovosszelló 1 u. Sertésvész: kulai j. Torzsa 1 p., O-verbász 1 u., titeli j. Titel 6 u., zombori j. Sztanisics 1 u.

* **Esküvő.** Burány Pál zentai h. árvaszéki úlnök hétfőn esküdött örök hűségét Bibi Teréznek Baján.

† **Gyászrovat.** Cziczzer Jakab adatai nagybirtokos élete 73. évében Moholon elhunyt.

* **Katalin-bál.** A zombori iparos ifjak önképző-egyesülete 1900. évi november hó 18-án saját helyiségében (Pokol vendéglő) nemzetközi világostával egybekötött zártkörű Katalin bált rendez. Belépti díj: személyenként 1 korona, családjegy (3 személyre) 2 korona 40 fillér. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A tiszta jövedelem az egyesület közmívelődési céljaira fordíttatik. Kezdete esti 8 órákor.

* **Öngyilkos béres.** Górá József bács-petrovosszellói illetőségű legény Horváth Lukács bőrgé tanyáján volt béresként alkalmazva. Szerdán bejött a szállásról a béres s mikor elvégezte dolgát ünneplő ruhájába öltözött és az istálló gerendájára felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már meg volt halva a 20 éves legény. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

* **Eljegyzés.** Kammerer Mihály Szabadkáról eljegyezte Mayer József eszéki nagyparas leányát Mariskát.

* **Eljegyzés.** Glasz Lipót Kunbajáról eljegyezte Sipos Izabella kisasszonyt Bács-Almásan.

* **Festetich Andor gróf Szabadkán.** Kedden reggel érkezett meg Szabadkára. Tolnai Festetich Andor gróf. Délután 1 órákor megjelent a „Bárány“ szállodában a tiszteletére Szabadka városa által rendezett banketten. A banketten az első felköszöntőt Schmausz Endre főispán mondotta a vendégre Festetich grófra. A színészet ügyének egyöntetűségét és összhangját biztosítja a nemes gróf akkor, a midőn helyről helyre jár, hogy a színi-ügyet támogassa és szolgálja, mert nemcsak az a cél lebeg előtte, hogy színészeinknek a kenyeret biztosítja, hanem hogy a magyar kultúrát szolgálja. A főispán szavaira Festetich gróf lelkesen válaszolt, megköszönve azt a nagy kitüntetését, a melyben őt Szabadka városa és a megjelent urak részesítik. Felemlíti, hogy

hízen a színészet ügyét nem is tudja másként ellátni, mint lelkesülten, mert ő maga is haladt ezen a pályán és csak szerencsésnek érzi magát, hogy most jelentékeny szolgálatakat tehet az egész színtudomány. Az előlegezett bizalomért is köszönetet mond, s ígéretet tesz, hogy minden erejét arra fordítja, hogy e bizalmat megérdemelje. A bankett befejezte után az egész társaság elment a városháza postagármeistri hivatalába, a hol 4 órákor megkezdődött az ülés, melynek tárgyát a szabadkai színi kerület megalkotása képezte. Az ülést megnyitotta az elnök Mamuzsich Lázár, a ki szép hazafias beszédben üdvözölte a jelenvöltoakat és kijelentette az értekezlet célját. Üdvözölte különösen a város vendégét gróf Festetichet. Festetich gróf adta elő azután az összejövetel célját, kifejtve azon intencziókat, amelyek a kormányt vezérelték, amikor hozzájárult ahhoz, hogy a színi kerület megalkottassanak. Már ezuttal kijelenti, hogy a mostani értekezlet célja nem az, hogy végleg határozzon, — hanem az első lépés arra a nagy akcióra, amely hivatalba van megalkotni a kerületet, miután meggyőződünk arról, hogy azt milyen feltételek mellett lesz legegyszerűbb megcsinálni. A vita tárgyát ezután az képezte hogy tulajdonképen melyik városokból állítassék össze a kerület. Szóba jött Szabadka, Baja, Zenta, Szentés és Újvidék. Pesti Hírsz Lajos felszólalása után fogadták el a bizottság, hogy feltétlenül ragaszkodik ahhoz, hogy Újvidék a színi kerülethez csatlósítsák. Pesti azzal a motívummal indokolta ezt meg, hogy már nemzetiségi tekintetből is nem szabad kihagynunk Újvidéket, nehogy ott esetleg egy gyenge magyar társulattal versenybeessen egy másik nem magyar társulat. Határozatba ment továbbá Olsavszky Jenő indítványára az, hogy a színi kerület állapítsa meg a kerületet vezetések tekintetében jogait. Kimondott tehát elvben feltétlenül az, hogy a színi kerület megalkottatni fog. Szentés városa felhivatik, hogy ehhez csatlakozzék.

* **Robbanás Szabadkán.** Andrassy Sándor szabadkai bádogos mesternek Fazekas-féle házban levő műhelyébe javítás végett egy nagy gáz órát hoztak a vajgyarhól anélkül, hogy a meslert figyelmeltették volna, hogy az órában gáz van elzárva. A mester gyanúlanul fogott a javításhoz s egyrészt az órának megolvasztandó, égő lámpát tett az alá. Ekkor irlóztató dördülés hallatszott; a gázórában levő gáz fetrobant, s a műhelyben levő összes tárgyak a plafonhoz velttek. Andrassy lábán megsérült. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy az óránek a tulsó lete rombolódott szét s ennek darabjai nem érték az iparost, hanem ártalmatlanul szóródtak szét. Az ágyudöröghez hasonló hang után a műhely meglgett füsttel, s a mester és segédje halálra rémülten menekültek a műhelyből.

(X) Valódi francia gummy és halhólyag tucatszja 80 krtól 4 frtig, **Engel Mór** uri-divatárak raktárában Zomborban.

(X) *Ő Excelentiája*, Spaun báró tenger-nagy, a tengerészeti elnök iroda vezetője által legmelegebb köszönetét fejezte ki a Rohits-Szauerbrunn ásványkut kezelőségének, a Kelet-Azsiában állomásozó osztr. magyar hadi tengerészeknek nagylelkűen küldött nagy mennyiségű kitűnő rohitsi „Tempel-Quelle“ vizért.

(X) *Erősebb a betegségnek.* Igen érdekes hírt tudat velünk Landauer J. ur Szentésről, s mi siete közöttük, hogy buzdító s bátorító példát szolgáltat azoknak, kik mint Landauer ur, ily rettenetes fájdalmas bajban szenvednek. A gyomorbojások igazán sajnálatra méltók, mert kevés betegség van, mely olyan óriási fájdalmat okoz és ezen kívül még az erkölcsi életre is károsan hat. A gyomorfájdalom elveszi az

étvágyat és a rendetlen emésztés, a mely súlyosan nehezíti a gyomorra, a vérkeringést zavarja, faldoklást, heves főfűjást és gyakran bélglyulladást okoz. Az általános gyöngeség oly mértékben vesz erőt a betegben, hogy ha a vér valami módon nem találja meg régi ellenálló képességét, komoly bajok állhatnak be. Landauer úr megtalálta a gyógyszerit, mely borzasztó gyomorhajából kigyógyította. Williams doktor Pink-pilulái, melyek a legtökéletesebben gyógyítják a gyomor- és bélbajokat, a vérszegységet, a sárgaságot, neurasténiát, reumát, neki teljes gyógyulást nyújtottak. A Pink-pilulákat használtam s egészségem annyira helyreállt, hogy nem hagy kívánni valót. A legborzasztóbb gyomorhajában szenvedtem, de ez a gyógyszer erősebb volt a rajtam uralkodó bajnál. A használat idejének arányában folytonos javulást éreztem s meg vagyok győződve, hogy a hideg fürdők, melyeket a gyógyulás idejére ajánlottak; szintén nagyban hozzájárultak gyógyulásomhoz. Ha valaha bajom visszatérne, rögtön a Pink-pilulákhoz fordulnék, Kapható minden gyógyiszerboltban, valamint a magyarországi főraktárban Török József gyógyszerésznél, Budapest Király-utca 12, doboza 1 frt, 75 krért, vagy 6 doboz 9 frtért.

(X) *Beesüld a nő!*, mondja a költő, mert az ő gondosságára van bízva a család testi és szellemi java. Epen, a hivatását egész odaadással követő férfi, nem gondoskodhat saját testének táplálékáról, a mely asztalára jön. De a háziasszonynak is nehéz feladat mindig a helyest találni, felelőssége már a reggeli kávéval kezdődve. Bizonyos tehát, hogy közérdekben áll arra utalni, hogy a legkitűnőbbnek, az egészségre legüdvösebbnek és kiválóan kellemes ízű kávéitalnak a bakkávénak félig Kathreiner-féle Kneipp malátá-kávéval való vegyülete bizonyul. Százszerszeres megfigyelés és tapasztalat ajánlja ezt a legjobb kávékeveréket, nevezetesen minden háziasszonynak és anyának egy igazán valódi családikávé készítésére, a mely, a meškivánt kellemes gerjesztés mellett, bizonyos mennyiségű tápanyagot és erősítőt is szolgáltat. A Kathreiner-féle Kneipp malátá-kávé mindenütt kapható, valódi azonban csakis az ismert eredeti csomagokban.

Csarnok.

Almanach 1901-re.*

Megvolt immár az irodalom szüretje is: kissé később, mint a hegyaijai meg a badacsonyi, de bizvást mondhatjuk, hogy a mustja forróbb, a bora zamatosabb, mint eddig. Öröm megköszölni: az az irodalombarát talál benne fajtákat, akik megzilelése után egyet csettint a nyelvével. A legfinomabb próbákat most küldik szét a piacra: az évenként pontosan megjelenő Almanach vignettájával. Mikszáth Kálmán a Singer és Wolfnerék Almanachjának szerkesztője, mesternek mutatta magát e próbák összeállításában. Csupa zamat, tűz és törülmetszett tartalom. Tizenhatsz kitűnő magyar írva munkáját válogatta egybe, söt szedett hozzá új neveket is, a melyek eddig nem szerepeltek az Almanachban. Ez a szép kötetű és vastag könyv csakugyan mérlegelt adja az idej magyar elbeszélő irodalomnak. Csupa kerek egyéniség mutatkozik be: vidám temperamentumok, majd hangolatba ringató poéták, fürge elbeszélők, könnyved causeurök, mélyen szántó, borongó, misztikus lelkék. Az Almanach, az irodalmi szüret e próbaköztöltője, szín, zamat, erő és tűz szerint válogatta össze, ezt a sok csemegét, a melyek hasonlítanak a jó magyar borfajtákhoz

* Almanach az 1901. évre. Szerkeszté Mikszáth Kálmán. Egyetemes Regénytár. XVI. évfolyam IV—V kötet Singer és Wolfner kiadása. Ára diszkótésben 2 korona.

abban is, hogy hol vigasságra hangolnak, hol merengésre csalogatnak, hol megrezdítik érzelmeink húrjait, vigadunk rajtuk s el-el-mélázunk. Ebben is teljesen magyar ez a szép könyv: magyar talantum teremtetta a mi földünk, ami egünk, a mi kicsiny és nagy embereink örömének, bánatának hatása alatt. A főváros és a vidék levegőjéből vették ki mind azt a sok száz alakot, akik itt az Almanach novelláiban szerepelnek. Sokdala, teljes világitásban látjuk meg a magyar föld tájait és embereit. Gazdag gyűjtemény, a melyet ha valamely külföldi nyelven jelenik vala meg, belső értékénél fogva menten lefordíthatnák magyarra.

Ilyen válogatott és finom tartalommal jelent meg ez idén a jövő év legszoboridőmutatója: az Almanach. Ez az életnek immár tizennegyedik éve s e hosszú idő alatt szívesen várt pontos vendége ez a könyv minden magyar családnak, a mely a finom irodalmat élvezetnek tartja. A szerkesztésénél fogva nem csak kalendárium az almanach, nemcsak a lepergő napok mutatója, hanem irodalom mutató és irodalom mérő is. Volt idő nálunk Magyarországon, amikor hasonló évkönyvek voltak ami literatúránk egyetlen mentsvárai. Azóta gazdag s erős lett a magyar irodalom. Most az Almanach nem menedékhely többé, hanem a legnagyobb irétheletességnek nehezen megközelíthette szülője. Látni való, hogy Mikszáth Kálmán Almanachja ma még jelentősebb, mind az egykor híres és történelmi nevezetességi almanachok. Akkor ez évkönyvben egy gyermekkorát élő irodalom gyűjtötte egybe számypróblátásait, most kiforrt, nagyrafelüldött kitűnő szerzők adnak benne egymásnak találat.

Mikszáth Kálmán régi szokásához híven ezidén is elmés bevezetést írt tizenhét íróársának munkái elé. Izeltől itt adjuk az ő előszavát, a melyben zamatot régi nyelven szőlalattja meg Anonymus hogy azután a mai magyar ember eszejárásával megadja rá a választ. Az előszó így szól:

ELŐSZÓ.

(Anonymus levele és az én rövid válasza.)
As Almanach tekintéles szerkesztőjéhez!

Kedves atyámfia, ücsém Uram!

Hosszú évtizedek óta figyelem irodalmi működésed, mindég a sarkadban voltam s ha valami igazítani valót találtam dolgaiddban, mindég figyelmeztettelek. Mikor mások gáncsoltak, dicsértelek, hogy a közönyben meg ne fagyj, mikor mások dicsértek, korholtalak, hogy a tömjénben meg ne fulj.

Emlékszel-e arra az időre, mikor szini bírálatokat írtál Szegeden s egy hónap elsűjén a becsületes öreg Bodrogi, a szegediek kedvenc színésze az előadás után valahogy betévedt az „Oroszlány“ kávéházba s látván ott egy csomó nagy urat (a Tiszta Lajos környezetéből) ferblzni, különben szerény férfiú valami démoni hízól megkapatva, blatott kért, leült közéjük s egy pillanat alatt elvesztette egész havi gázsiját. Te akkor elmosolyodtál s nem voltál rest éjjel bemenni a szerkesztőségbe s bekorrigálni a szini referáciába: „Bodrogi ellenben pech-hel játszott.“

Persze az egész város nevetett másnap, de én haregesan zsemlentem magamban és egy aláíratlan levelezőlapot küldtem neked: „Bodrogi csak a pénzét veszti, de ön a tehetségét tékozolja az ilyen csekélyes mókázásokra.“

Te még fiatal voltál akkor. Ficzánkoltál az irodalom gyepén, mint egy csikó. Bizonny bizony feltettelek, hogy valami karóba találsz ugrani. De mintha hatott volna rád a szemrehányásom, abban hagyadtál a szini kritikát és egy elbeszélést olvastunk tőled „Az öreg Gaillard apó“ czimben. Egy francia parasztot írsz le és szerepeltetsz az utolsó francia-burkus háboruban.

Elolvastam és szerettelek volna küpán ütni, de csak egy epistolában förmedtem rád:

„Hát megveszekedett az ur? Az ur akarja leírni a francia parasztot? Irja le a magyart, ha tudja, mert az is nagy virtus. Hiszen a francia parasztot maguk a francia írók sem tudják jól eltalálni. Daudet csak pedzi egy kicsit, Maupassant tudja, a többi közel sem jár hozzá. És hát az ur akarja leírni a francia parasztot? No köszönöm. stb.“

Alkalmasim megrestelést az idegen országban való po-tyuzást (az öregapád se járt te nekéd olyan messze) mert egymásután publikáltad ekkor a saját paraszta-jainkat, a tót atyafiakat, a palócokat. Hiszen szép, hanem látad-e te valamikor azokat a tréfás pingálásokat, melyekkel a gyerekek ültetik fel egymást? Huznak egy függélyes vonalat, a miből megint kiágazik egy kurtább vízszintes vonal, aztán megkérdezik: mi ez?

— Hát semmi.

— Dehogy. Ez egy katona — mondják

— Hogy-hogy?

— Úgy, hogy a katona már a fal mögött van, csak a szuronya hegye látszik.

Az egyik vonal t. i. a fal, a másik vonal a szurony hegye. Vagyis ez az ugynevezett „rajz“, a miben te excelláltál. Egy vonal így, egy vonal amugy, de a legény, az már vagy eltűnt a fal mögött, vagy még elő nem jött.

Óhó, amice, engem nem tessel boldondá, nekem az élő alak kell, nem a tartozéka! Elő nekem a katonával! Rajzold nekem az élő, liktető társadalmat, a mit körülöttem látsz, ez a feladat. A tükör akarom, a melyben magamat is látom, te pedig előm hozol egy, a tükör rámájáról létört arabeszket. Edd meg!

Hiszen tudom, olvastam, mivel indokolták e kolibri teremtmények létrejöttét. Hogy azt mondjátok, a modern ember siet, nem ér rá hosszabb olvasmányokba merülni, olyan adag kell neki, a minő meg nem terheli, a mit átűt, a meddig egy cigarettát elfűstöl.

Ej, milyen logika, milyen logika! Hát szabad a teremtésnek a cigarettához alkalmazkodni? Azt mondanám, hogy oktalanság, de nem mondom, mert az oktalanság állatok nem teszik. Vajon kisebb bornyukat szűlnék-e a tehének azzal az indokolással, hogy a rozsg gyomrú modern ember ugy sem tud egy egész bornyut egyszerre megenni? Persze csak egy adagot kellene szűlniök. Az volna a chic: Például egy fél kilogramm vesepecsenyét.

Ezek az érveléseim hatottak rád. Új ténre csaptál át és a „tisztelt házat“ karikírozhatt évekig. No hát ez már a társadalom, most már jó nyomon volnál, de tudja isten, még se tudtam veled egészen elégedett lenni, mert glorifikáltad a léhaságot. Rontottad azokat a becsületes simplex embereket, mert ugy írtál róluk, mintha megannyian államférfiak volnának, és rontottad a közönség szemében azt a néhány államférfit a ki közöttük van, mert játszottál, ingerkedtél, pajkoskodtál velök, hogy a közönség hol a liliputi emberkék, hol pedig az óriások országában hitte magát — és végül ugy tűnt fel neki az egész parlament a te irásaidból, mint egy bohó kedves kis játék, a mely tarka-barka figuráival jár, kelepel berreg, mig egyszer aztán magától is elromlik.

Hát ezt nem jól tetted, lelkelem, mert ha nekéd kertész-kést adott az isten kezdebe, azt azért adta, hogy a nagy fikat nyeseget vele a mezőn, nem pedig azért, hogy lekuporodva a földön kuszó indákhoz, fantasztikus csirákát szurkálj ki a hegyivel a tőkökre.

Szinház.

S z o m b a t o n, november hó 10 én szinre került Offenbachnak „Hoffmann

meséi“ cz. örökszép dalműve, melynek előadása elé fokozott érdeklődéssel tekintett ki, főleg azért, mert jeles tenoristánk e felette nehéz darabban akarta igazi erejét, egész tudását bemutatni. Kissé nagy fába vágta fejszójét, mert, bár méltányoljuk nemes ambícióját, mégsem habozunk kijelenteni, hogy feladatát, nem sikerült tökéletesen megoldania. Éneke még nem bír azzal a souverén biztonsággal, mely karmesteri paléza nélkül sem ismer ingadozást, játéka még nem oly plasztikus és kifejező, hogy művészi alakítás számba mehessen. Mindazonáltal édes gyönyörűséggel hallgattuk pompás organumának üde esengését, lágy, szinte olvadozó pianóit és érezt forissimóit. Igazán kár, hogy e remek hang az alsó regiszterben veszít frissességéből és erejéből! No de ezek mind oly dolgok, melyeken alapos tanúllással és fáradszhatatlan szorgalommal segíteni lehet, s épen azért talán nem mondható vérmesnek azon reményünk, hogy egy pár év múlva még találkozni fogunk nevével más — nagyobb, vagy épen fővárosi szinpadon. (Olympia, Antonia és Stella) hármas szerepében Pálffy Nina ragyogtatta búbiájós művészetét és játszi szerrel győzte le e szerep rendkívüli nehézségeit. Gyárfas bravurosan alakított a (Lindorf tanácsos — Coppeliusz — Mirakel csodaorvos és a démon) 4-es szerepében. A milyen buzgósággal játszott, épen olyan nagy hatást ért el. Valóban nagy routine s még nagyobb művészi leleményesség kell ahhoz, hogy egy este 4 különböző szerepet tudjon a színész egyforma tökélyvel eljátszani! Igen kedves és fess (Miklós) volt Gy. Lónyai Piroška. Igazi cabinetalakítást élveztünk Deák: (Fereneczében), igen jónak találtuk továbbá Szalókit (Spalanzini) is. Irsainál azonban kifogásoljuk az önállóságnak azt a hiányát, melyet énekeiben tanusított; egyébként is kellő igyekezettel játszott.

V a s á r n a p, november hó 11-én, bevett szokásához híven, két előadás volt. Délután Obornyik „Brankovics György“ cz. darabját adták, melynek czimszerpét Berki oly remekül s oly tökéletes művészettel játszotta meg, hogy összes eddigi felléptei között ez az alakítása volt kétségtelenül a legbefejezettebb és a leghatásosabb. Az ősszjáték is kifogástalan volt, szintugy a kiállítás is.

Este a „Mamselle Sulamith“ cz. születésnap került szinre közmegebot-ránközség mellett. Paródiának van kikiáltva ez a darabnak csúfolt tákolmány s csakugyan paródiája, sőt mi több: valóságos satírája minden emberi józanságnak s jó izlésnek. Kérve kérjük az igazgatót, hogy jövőre, már a maga érdekében is, kímélje meg a szinpadot hasonló megbecs-telenítéstől!

H é t f ő n, november hó 12-én Sudermann „Otthon“ cz. remek drámáját hozták szinre, melyben két merőben ellenkező világnézetnek, két egymástól teljesen eltűtő életfelfogásnak összetűzését és az ebből kifejlődő bonyodalmat mutatja be művészi keretben a világhírű német szerző, a realiztikus megfigyelés minden alaposágával és minden igazságával egyetemben. Az egyik életfelfogás képviselőjét, (Magdát), Arday Ida játszotta s talán felesleges hozzá tennük, hogy kitűnően személyesítette meg az egyedül művészi egyéniségére támaszkodó, büszke leányt, ki nem tudván akaratát alárendelni más tekintélynek, ha mindjárt apai is, szűknek, erősen kidomborodott individualitását vesélyeztetőnek találja a szülői otthon, mert hisz „művész hazája széles e világ.“

Valóban, kiváló művésznőnk minden egyes felléptével új babért fűz a feltétlen elismerés azon díszes koszorújába, melyet közönség és kritika egyértelműséggel mindjárt első szerepése alkalmával nyújtottak neki.

A másik álláspontra megzemélyesítője Vadász volt a nyugalmazott (Schwarze alezredes) szerepében. Oly drámai erővel és annyi igazsággal játszotta meg az új eszméktől irtó, meggyőződésében hajthatatlan és becsületét féltékenyen őrző, béna katonát, hogy ez alakítása határozottan a nagyobb stíliék közé számítható. Igen jól adta Gyárfás a keneteljes Heltedinger lelkész kissé provinzenciális szerepét; játékában megvolt a kellő komolyság és az a nemes hűv, mely környezetére való nagy hatásának titka. Dícsérettel kell még felemlitenünk Dulics M. (Mariska) szívhez szóló játékát, továbbá Kantai T. (Francziska), és L. Perczel Mari sikerült alakítását is. Lomniczit egy nem igen neki való szerepben láttuk.

P.

Kegyuri közgyűlés.

Zombor sz. kir. város róm. kath. kegyuri bizottsága vasárnap délelőtt 11 órakor a városbáza nagytermében rendes közgyűlést tartott. A kegyuri bizottság tagjai közül a következők voltak jelen:

Dr. Alföldy Árpád, Auth György, Bittermann Nándor, Dekker Pál, Ehrlich Nándor, Fejér Gyula, Fratriesevits Béla, Hauke Imre, Lang Gyula, Latinovics Szaniszló, Mérő Simon, Paul Kálmán, Pekánovits András, Rajesits Károly, Radisevics Sándor, Szabó Sándor és Szlavy Ferenc. Tehát 17-en a hivatalnokokkal együtt.

Ismét bebizonyult, hogy mennyire igazolt volt multikori panaszunk. A bizottság tagjai nem teljesítik lelkiismeretesen kötelességüket.

A közgyűlésen Hauke Imre polgármester, a kegyuri bizottság elnöke elnökölt, a jegyzői tisztelet pedig Szlavy Ferenc kegyuri bizottsági jegyző töltötte be. A templompénztár kezelésének behajthatannak bizonyult hátralelőes párbérek leírása iránti jelentése. — 6305 korona 4 fillér leírása hozatala elrendeltetett.

A zombori róm. kath. iskolaszéknek megkeresése az iskolai alaplól az iskola segélyezési pénztárba 1600 korona átutalása iránt. — Az iskola-alaplól kiutalványoztatott.

Öngyméltósága Császka György kalocsai érsék unal teljesített tisztelgésről szóló küldöttségi elnök jelentése. — Tudomásul vétetett.

A kalocsai egyházmegyei főhatóságnak leírata az asztaltszóra engedélyezett 430 korona 38 fillér és járuléka iránti póthitel jóváhagyása tárgyában. — Ez egyházhatalossággal jóváhagyatott.

A kalocsai egyházmegyei főhatóság bemutatott három rendbeli misealapítólévél jóváhagyása tárgyában. — A misealapítólevelek jóváhagyattak.

A kalocsai egyházmegyei főhatóságnak leírata Sztírlich Zsigmond és Dobos Adolf szerződésének jóváhagyása tárgyában. — Jóváhagyatott.

Az egyházpénztár kezelésének előterjesztése a templompénztár, az iskola-alap és Kórits József-féle kápolnai alapítvány 1901. évi költségelölirányzat elfogadása tárgyában. — Elfogadtattak.

A templompénztár kezelésének előterjesztése 6., 9. és 21. számú bolthelyiségek haszonbérbeadása tárgyában. — A szerződések jóváhagyattak. A 7. és 8. számú bolthelyiségekre éppen nincs pályázó. A többire meg kevesebbet ígérnek az ediginél.

Széchényi József országgyűlési képviselő kérvénye, melyben testvéröccse, Széchényi Jenő nagyváradi apátanonok által a zombori róm. kath. kistemetőben építendő kápolnára való jóváhagyását, illetve elfogadását kéri. — A kérelemnek hely adatott azon hozzáadással, hogy az építési engedélyt a városi tanácsnak, az

alapítványi összeg megállapítását pedig az egyházmegyei főhatóságnal eszközölje ki, egyuttal a kegyuri bizottság a kápolna nyilvánossági jogát kimondotta és a hely megjelölését magának fenntartotta.

Vaszary Kolos bíbornok hercegprímás leírata a magyarországi kath. egyház önkormányzatát szervező gyűlésbe egy képviselőnek újbóli jelölése iránt. — Egyhangulag gróf Battyányi László választotta meg.

A zombori róm. kath. elemi iskolák fenntartásáról szóló 1901. évi költségelölirányzata. — Tudomásul vétetett.

A zombori róm. kath. iskolaszéknek megkeresése az iskolák pénztáránál f. év végével a már folyósított 1600 koronán felül mutatkozó 400 korona hiányának az iskolai alaplól leendő folyósítása iránt. — Kiutalványoztatik.

A zombori filharmonikusok társulatának kérelmére a kegyuri bizottság 200 korona alapítványi összeggel a társulat alapító tagjai sorába lép. Bittermann számlájára 164 kor. 80 fillér utalványoztatott ki.

Több kisebb érdekű ügy letárgyalása után a közgyűlés véget ért. A jegyzőkönyv hitelesítésére Ehrlich Nándor, Fratriesevics Béla és Radisevics Sándor küldettek ki.

A zombori állami anyakönyvi hivatal kivonata

1900. évi nov. 3. átol okt. 10. éig.

Születettek:

(Fü.: 13, leány 3. Összesen 17.)

Házasságok kötöttek:

Mrksits Trifon. — Istenes Teréziával. Sztjoacsits Lázár. — Pálvits Juliannával. Horváth György. — Gál Krisztinával. Relits Tivadar. — Nasztaszits Hajaalkával.

Lukits Antal. — Matarits Agnessal. Szekulits Vitáldjos. — Nasztaszits Katalinnal.

Kelits Sebők. — Dusanits Katalinnal. Csicsovaeski Panteleimon. — Sztjoacsits Krunoszlavával.

Zemlyák Ferencz. — Firány Emeliával. Pechelch Mihály. — Klinovszky Katalinnal.

Alparacz Péter. — Lázits Emiliával. Kelits Simon. — Dojits Alexandrával. Buday Antal. — Bogisits Annával. Elter Odön. — Pártos Herminnal. Rapesics István Leh Erzsébet.

Engländer József. — Mendler Rozáliával. Dodits Obrád. — Vlasikalits Emiliával. Plukovich János. — özv. Jurisits Benjaminne. — szül. Bocher Katalinnal.

Csuresics Gábor. — özv. Obuskovits Györgyne. — szül. Tuczakovits Juliannával. Masirevits Dusán. — Petrovits Perzsidával.

Gradinszki Sebők. — Berits-Ráczits Darrinkával.

M e g h a l t a k :

Manojlovits Stefánia (11 hónapos) bőlhurbanban.

özv. Patajger Istvánné szül. Niklitz Eva, (70 éves) hasi hagymában.

Kakas János (49 éves) öngyilkosság, lővés. Pálits Ferencz né szül. Dóra Emma (70 éves) agkori végkimerüléásban.

özv. Martinovits Mátyásné szül. Mamuzits Erzsébet (80 éves) agkori végkimerüléásban.

Parosetich Mihály (55 éves) tüdőlobban. Karle Lőrincz (11 napos) veleszületett gyengeségben.

özv. Belyanszki Mihályné szül. Brbaklits Paulina (77 éves) elaggulásban.

Masirevits Simon (21 éves) hasi hagymában.

Utvis Dömötör (60 éves) tüdőgümőkörben.

Bernschits Sándor (23 éves) hasi hagymában.

Probojesevits Miklós (13 napos) ránggörcsökben.

Ullrich Alajosné szül. Hannel Adél (46 éves) tüdőgümőkörben.

Szavics Kálmán (20 hónapos) bélhurutban.

Horváth Agnes (4 éves) difteritásban. Balogh Imre (8 éves) alapi agyhártyalobban.

irodalom.

— *Baba-ruha.* A mint bemutatott képeink bizonyítják, a divat gyermekruháinkra is kezdi rátkömlálni kényezetelt kedvencét, a bolerót. Adjuk a divat kedvéért a mintát, hogy szíves olvasónk lássák, a nélkül azonban, hogy magunk nagyon pártolnók ezt a divatot. Szerintünk a gyermeknek minél kevesebb és minél egyszerűbb ruha van annál jobb. Jobb kényelem és egészség szempontjából és jobb azért is, mert a cifra ruha csak hivatalkodásra szoktatja gyermekünket, ettől pedig kötelességünk lehetőleg óvni őket. Mai lapunk főképpen a karácsonyra való tekintettel tele van babaruhamintákkal, a jó mamák és kedves nagynénik számára, a kik szeretnek kicsinyeknek örömet szerezni a nélkül, hogy módjukban volna sokat költeni, akár a maguk, akár a mások öröme. A kész babaruha, a szép ruhába öltöztetett baba bizony nagyon drága dolog. Pedig a kinek egy kis ideje és türelme van hozzá, igen kevésből oly helyes kis babaruhát varrhat kiű ő mintájuk után, hogy olyat boliban sem kap semmiféle pénzért sem. Kérem csak megpróbálni és látni fogják, hogy igazam volt. Ida néni.

— *A Divat Újság* hetedik évenek 21-ik száma a szokásos dúz tartalommal megjelent. Rendkívüli gazdaságú nyolceoldalás föláján a legújabb divatot számos képpel, bő magyarázattal ismerteti, a mit megkönyvit a kétdoldalás szabásmintaiv. Szines divatképe hónaponkint a legremekböl öltözéket ábrázolja, míg kézimunka-mellékletén az egyszerűtől egészen a pompásig való kézimunka-magyarázatokat hozza, már számos leányiskola tanítólapjává vált. Emellett olvasói mulattatásáról sem feledkezik meg. A minden számhoz mellékelt szórakoztatól kedves novellák, háztartási tudnivalók és egyéb jó tanácsok tölik ki. A hónaponkint kétszer megjelenő Divat Újság nagyon olcsó. Postán való szállítással negyedévre két korona husz fillér. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, VIII., Rókk Szilárd-utca 4. szám.

— *A devalváció.* Azt a mai kor embere alig tudja elhinni, hogy a mult század elején — 1811-ben — egy szép napon arra ébredtek az emberek, hogy a kinek ezer forint készpénze volt, az alig ért meg kétszáz forintot. Igyjártak, azok a kiknek papiospénzük volt, más pénz pedig alig létezett. Azt megette a háború, melyet Napoleon ellen vitt Ferencz császár és király. Természetes, hogy nem szó szerint veendő ez az egy napról a másikra történt devalváció, hanem több mint egy évtizeden át közeledett napról-napra s a magyar országgyűlés, mely előre látta ezt a pénzbeli bukást, az állam csüdjét, hiába védekezett ellene. Hacsak a dinasztiait nem akarta elbuktatni, bele kellett a sorba nyugodnia, melyet a nehéz háborút hoztak a népre. Az éreznélit elvitték zsoldnak s ilthon csak az értéktelen bankó maradt. A század történetét megnyitó a gazdasági és politikai válságot tárgyalja érdekesfűző és tanulságos előadásban a „Magyarország a XIX. században“ című nagy történelmi mű mely Pálffy Ferencz szerkesztésében jelenik meg füzetenkint és VI., VII., VIII. és IX. füzete most van sajtó alatt. Minden füzet két részből áll. Egyik része a modern történelmet tárgyalja, a másik pedig a regmúltat, hogy így egységes világtörténelmet kapjon a közönség. A francia háborúk történetével párhuzamosan most Róma történetét jelenik meg. Mindkét rész díszet és művésziessen van illusztrálva. Egy füzet ára egy korona. Részle-

tesebb fölvilágosítás szolgál a szerkesztő: Pálly Ferenc ügyvéd. Budapest, VII. ker., Erzsébet-körül 29. sz.

— *A Palyolat* hetedik évének 11. száma megjelent. Ez az egyetlen magyar újság, mely kizárólagosan a fehéremelvény foglalkozik. Teszi pedig ezt olyan részletességgel és alaposággal, hogy az olvasója nincs ráutalva a készen vett és drága fehéremelvényre, hanem minden darabját otthon maga megismeri, ha minden szárhoz mellékelte magyarzatokkal ellátott kétdoldos szalás mintáival segítségével. A *Palyolat* minden hónap elején megjelenő újság. Előfizetési ára postán való küldéssel negyedére egy korona tíz fillér, Megrendelhető a kiadóhivataltal, Budapest Rökk Szilárd-utca 4. szám.

Felelős szerkesztő: **Dr. Alföldy Arpád** ügyvéd.

Kiadó-laptulajdonos: **Oblát Károly.**

Chief-Office 48, Bricton-Road, London, SW.

Thierry A. gyógyszerész
DIGESTIV

valódi angol általános étel- és emésztőpor, mindenféle gyomorbetegségekre, mindenféle fogva fölülmulhatatlan. Elvágygerjesztő és az emésztést előmozdító. Minden doboznak az előállító aláírásával kell el-
látva lennie.

Egy doboz **3 korona**, melyet a pénz előleges beküldése után díjmentesen szállít

Thierry A. gyógyszerész és balzsam-gyáros

Pregrada, Rohits-Sauerbrunn mellett.

Nyilvános nyilatkozat!

Az alulírott arckép-festő-műtől, hogy kitűnően iskolázott arckép-festő-személyzetét elbocsátani kénytelen ne legyen, elhatározta magát, — **de csak rövid ideig és csak visszavonásáig** — minden hasznos vagy érdeket mellőzni, és **csak 7 forint 50 kr-ért**

léetnagyságu arckép (mellkép.)

elegáns barockrámával együtt, melynek tulajdonképeni értéke 30 forint, szállítani.

Aki tehát saját, vagy neje, gyermekei, szülői, testvérei vagy más meg elhalálozott személyek arcképét is rendelni óhajlja, csakis az arcképet, akarmily állásban küldjön be.

A csomagolási láda szerkezési árban számítatik. Megrendelések a fényképphosszatolásával postai előleg (utánvét) vagy az összeg előleges beküldése mellett elfogadtnak.

Kitűnő művészle kivitelért és élethű hasonlatosságért kezeskedtetik. Száz meg száz elismerő-levél kívánatra rendelkezésre állanak és portomonesen be is küldetnek.

Kunst-Porträt-Anstalt
Kosmos

Wien, VI. Mariahilferstrasse 116.

Csak figyelni a vel-
jegyre!

Máriaczei Gyomorcsépe

rendkívül jótékony hatás gyomorbetegségeknek, **nélkülözhetlen rég elismert házi és népszerű**

étvágytalanságnál, gyomorbetegségeknek, kellemetlen lehet, föltűnés, savanyú fölbuffogás, hasmenés, zomorogás, túlsok nyálaképződés, sárgaság, hányinger és hányás, gyomor göcs, haskeményedés és dugulásnál. Ez ugy ifjúság, a gyomor megterhelés étel és italnál, gúszta, máj és lég bajokról rendkívül jó kipróbált gyógyhatású szer. Fennvezett betegségeknek a Máriaczei gyomorcsépe évek folyamán a legjobbnak bizonyult, mit sok száz elismervény bizonyít, egy nver hasznári utasítással együtt 4 kr. készre tes áveg 70 kr. Főlerakat

CARL BRADY. gyógyszerár zum König von Ungarn. BÉCS, Fleischmarkt. Kapható minden gyógyszerárban. F. áírású hely:

TÖRÖK JÓZSEF, gyógyszerára BUDAPEST, VI. Királyutca 12. sz.

Elsőrendű

darabos szén

szobafűtésre kapható kocsirakományokban és kisebb mennyiségben a

Zombori

EXPORT-GÓZMALOM

részv.-társaságnál,

a legjutányosabb ár mellett.

Bács-Topolyán a vasuti indóház átellenében levő vendéglői helyiség azonnal bérbe adandó.

Bővebb felvilágosítást ad

Apró Lajos

Bács-Topolyán, a vasut mellett.

Schneider-féle Páfrány-tokocsák (Galandó-elhajító). Milli embernek eszer visszaadta egészségét. Kik galandófegekben gyomorhájban szenvednek.

Pántlikagliszta fejestől, a páfránytokocsák által fájdalom nélküli jótálas mellett, s a legz rövidebb idő alatt (6 perc alatt) teljesen elhajítatik. Ezen kitűnő gyógyszer, fájdalom nélküli gyors és biztos eredményt ér el. állás nyugtot. Nem árt, ha pántlikagliszta fereg nincs is jelen. — Ez letekor megelőzendő. —

Törvényesen v. dve. Egy eddigi doboz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére 4 forint postai utánvételt vagy 350 előre való be- küldésével. A pántlika, gliszta tünetet a kővetkezők: Az arez halj

ványsárga, hágyadt tekintet, kék szemkarikák, a soranyos, elnyakodás, bevont nyelv, emésztéshetenség, étvágytalanság felváltva moló étvágya gyakori rosszullet vagy éppen ájulások s szédülés főleg gyomorban, egy gomblyag felszállisa egész a nyakig, nyálösszegyülemés, a test megdagadás, gyomor- és gyomorherv, gyakori fölbuffogás, heigőcs, heigőcs, hullámszerű mozgások, szúró, sziv-fájdalmak és szúrások a belekben, szivdobogás, a vektoringás rendelleneségei, különösen nőknél, gyakori véletlenül heálló főfájás, a buskomorságra való hajlam, étvágytalanság és a halál óhajlása. Egyedül valódi kapható: **SCHNEIDER JÓZSEF** gyógyszerésznél, Reszteán. Főutca 21. (Déligyar- órszág.)

Szöllővessző eladás.

A BERNHARDT FERENCZ és társai-féle szöllővesszőtelepén, **B.-Bresztovátzon** minden- nemű amerikai vadoncz és oltott szöllővessző,

valamint oltott gyümölcsfák kaphatók; igen jutányos árért.

Clayton & Shuttleworth Budapest Vázei-körét 63. sz. mezőgazdasági gépyárosok Budapest Vázei-körét 63. sz. által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzcsepítőgép-készletek továbbá árgány-éselőpótlék, székelygép, konkolyozók, kasszáló- és szántógépek, szénnyelők, acronák.

Columbia-Drill legjobb sorvetőgépek, székelygép, repülőgép, kukorica-morszó, daráló, öng-malmok, egyetemes acél-akák.

3- és 3-vevű cők és minden egyéb gazdasági gépek. Részletek árgányok és készletek a mi magunk és hírszemre szállítunk.

Lincolni törzsgyarunk a világ legrészegyobb locomobil- és csepítőgép-gyára.

A magyar kir. államvasutak téli menetrendje.

Winter-Fahrordnung der k. u. k. Staatsbahnen.

Ervényes 1900. évi október 1-jétől. — Giltig vom 1ten Oktober 1900.

Oda							Budapest k. p. u.—Zimony—Belgrad.							Vissza				
k. expr.	szem. v.	tv. sz. sz.	gyors v.	szem. v.	szem. v.		k. expr.	szem. v.	szem. v.	gyors v.	szem. v.	szem. v.	gyors v.	szem. v.				
11.20	7.35		2.40	3.25	10.20	ind.	BUDAPEST k. p. u.	7.05	10.00	1.05	6.40							
2.44	12.33	7.28	5.47	8.23	4.05	érk.	SZABADKA	11.50	5.20	9.46	1.57							
2.51	1.22	4.50	5.56		5.40	ind.	SZABADKA	7.52	10.48	7.40	9.34	1.21						
	1.51	5.25			6.08		Gsantavér		10.16	7.05		12.56						
	2.18	5.56	6.27		6.34		Bács-Topolya		9.52	6.40	9.32	12.34						
	2.44	6.27	6.42		7.02		Hegyes-Feketehegy		9.22	6.06	8.46	12.06						
	3.05	7.01	6.56		7.22		Verbás		9.01	5.42	8.33	11.48						
	3.26	7.40			7.42		Órkeér		8.36	5.13		11.29						
	3.44	8.16			8.07		Kisztes		8.16	4.51		11.13						
4.23	4.06	8.42	7.41		8.29	érk.	UJVIDÉK	6.18	7.51	4.24	7.50	10.52						

Oda		Szabadka—O-Becse.				Vissza	
V.	SZ.				V.	SZ.	
V.	V.				V.	V.	
5.10	1.37	ind.	SZABADKA	érk.	8.54	5.27	
5.38	2.05		Békova		8.27	5.00	
7.00	3.28	érk.	ZENTA	ind.	7.01	3.40	
8.12	5.27		Ada		6.06	2.24	
8.35	5.42		Mohol		5.45	2.07	
8.55	6.02		Bács-Petrovoszellő		5.18	1.42	
9.21	6.28	érk.	O-BECSE	ind.	4.48	1.15	

Oda		Szeged-Rókus—Zenta.				Vissza	
V.	SZ.				V.	SZ.	
V.	V.				V.	V.	
4.15	2.05	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	9.32	5.55	
4.40	2.29		Röske	ind.	9.09	5.33	
4.58	2.48	érk.	HORGOS (136)	ind.	8.50	5.15	
5.01	2.57	ind.	Horgos	érk.	8.88	4.56	
5.20	3.16		Bács-Martonos		8.20	4.38	
5.43	3.39		Ókanizsa		8.06	4.24	
6.05	4.00		Adorján		7.37	4.00	
6.30	4.25	érk.	ZENTA	ind.	7.10	3.35	

Oda		Szabadka—Baja.				Vissza		
V.	SZ.	SZ.			SZ.	SZ.		
V.	V.	V.			V.	V.		
6.02	1.47	6.43	ind.	SZABADKA	érk.	9.37	12.43	10.28
6.41	2.22	7.18		Csikéria		9.04	12.10	9.52
7.22	2.54	7.50	érk.	Bács-Álmás		8.42	11.48	9.23
7.28	3.00	7.56		Álmás		8.27	11.33	9.02
8.01	3.26	8.25		Biklty-Borsod		8.02	11.08	8.34
8.41	4.00	8.59	érk.	BAJA	ind.	7.35	10.32	7.43

Oda		Baja—Ujvidék.				Vissza		
V.	V.	SZ.	SZ.		SZ.	SZ.		
V.	V.	V.	V.		V.	V.		
4.00		1.15	ind.	BAJA	érk.	9.15	6.50	
4.11		1.25		Bajaszállásváros		9.08	6.42	
4.25		1.38		Vaskut		8.53	6.26	
4.51		2.01		Gara		8.32	6.00	
5.09		2.16		Rgyeia		8.17	5.35	
5.37		2.39		Sztanisics		8.00	5.12	
5.56		2.56		Gákova		7.36	4.40	
6.15		3.14		Nenadies		7.15	4.16	
6.25		3.23	érk.	Zombor (étk.)	ind.	7.05	4.05	
2.55	6.51	3.51	ind.	Zomborvásártér	érk.	6.30	11.18	7.00
3.01	6.57	3.57		Fernbach-szállás		6.23	11.11	6.52
3.11	7.07	4.07		Zsák-kovács		6.14	11.02	6.41
3.20	7.16	4.16		Ó-Szűpár		6.06	11.54	6.32
3.36	7.30	4.30		Bresztovác		5.52	10.40	6.15
4.05	7.49	4.49		Hódságh		5.37	10.26	5.52
4.35	8.10	5.12		Parabuty		5.12	10.02	5.23
5.11	8.35	5.37		Paraga		4.53	9.45	4.54
5.25	8.49	5.51		ind. GAJDOBRA	érk.	4.32	9.25	4.29
5.46	9.16	6.09		Bulkecs		4.14	9.07	4.03
6.00	9.30	6.23		Petrovác-Glozsán		4.00	8.55	3.48
6.22	9.45	6.38		Futtak		3.49	8.44	3.34
6.51	10.10	7.03		UJVIDÉK	ind.	3.20	8.16	2.58
7.14	10.31	7.25	érk.		ind.	2.55	7.55	2.15

Oda		Szeged-Rókus—Szabadka.				Vissza					
szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	vegyes v.	vegyes v.	szem. v.	szem. v.				
8.15	8.10	11.56	4.43	8.43	ind.	SZEGED-ROKUS	7.01	11.00	3.26	7.46	12.18
8.32	8.27	12.12	5.00	9.09		Röske	ind.	6.42	10.44	3.10	12.01
8.46	8.43	12.26	5.14	9.36		HORGOS	ind.	6.25	10.30	2.55	11.46
8.59	8.46	12.39	5.26	9.56		Királyhalom		5.58	10.16	2.39	11.31
4.15	9.11	12.53	5.40	10.17		Palics		5.43	10.05	2.27	11.18
4.27	9.23	1.04	5.51	10.35	érk.	SZABADKA	ind.	5.25	9.51	2.12	11.03

Oda		Szeged-Rókus—Szabadka.				Vissza	
szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	vegyes v.	vegyes v.	szem. v.	szem. v.
8.56	7.23	ind.	HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	7.51	6.18	
9.19	7.46		Teleska		7.29	5.56	
9.44	8.01		Kula		7.17	5.44	
9.56	8.13		Bélapusza		7.01	5.23	
10.14	8.27		Torza		6.47	5.09	
10.43	8.53		Despot-Szt. Iván—Pivnicza		6.32	4.51	
11.05	9.11		Szálbas		6.03	4.21	
11.26	9.23	ind.	GAJDOBRA	érk.	5.51	4.08	
11.58	9.55	érk.	PALANKA	ind.	5.04	3.20	

Jegyzet. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő óraszámai kövér betűkkel vannak nyomtatva.

A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvassandók.

Zusatzung. Die Stunden von Abends 6 Uhr bis Morgens 5 Uhr 59 sind fett gedruckt.

Die Zahlen auf der linken Seite sind von oben abwärts, und die auf der rechten Seite von unten aufwärts zu lesen.

Nyomatott a kiadó-tulajdonos Oblát Károly könyvnyomdájában, Zomborban.